

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата):

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ТЕОРИЯ НА СЧЕТОВОДСТВОТО“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности ; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 3

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	255
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	249

Изготвили програмата:

1. ....
(Проф. д-р Фаня Филипова)

2. ....
(доц. д-р Светлзоар Стефанов)

Ръководител катедра: .....
„Счетоводна отчетност“ (Доц. д-р Слави Генов)

I. АНОТАЦИЯ

С изучаването на дисциплината „Теория на счетоводството“ студентите получават теоретични счетоводни познания и практико-приложни умения, които обогатяват тяхната обща икономическа грамотност. Учебното съдържание на дисциплината включва: възникването и развитието на счетоводството, предмета и метода на счетоводството, счетоводният баланс, системата на счетоводните сметки и принципа на двойното записване, текущото счетоводно отчитане, документирането и инвентаризацията, оценката и калкулацията, годишното счетоводно приключване и годишните финансови отчети. С изучаването на тези въпроси студентите придобиват основополагащи знания в сферата на счетоводството, необходими както за теоретичната подготовка по други икономически дисциплини, така и за успешната реализация в практиката на всеки един икономист. Тези знания развиват способността в студентите за придобиване на нови знания и умения, не само в сферата на счетоводството, но и по други икономически дисциплини.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	Тема първа Възникване, развитие и роля на счетоводството. Място на счетоводството в управлението на предприятието и на икономиката Особенности, принципи и нормативно регулиране на счетоводството.
1.1.	Възникване и развитие на стопанската отчетност
1.2.	Видове стопанска отчетност. Отчетни измерители, използвани в стопанската отчетност - предимства и недостатъци.
1.3.	Същност, характерни особености, цел и задачи на счетоводството. Място на счетоводството в управлението на предприятието и на икономиката
1.4.	Счетоводни системи и общоприети счетоводни принципи. Нормативно регулиране на счетоводството.
Тема втора Предмет и метод на счетоводството	
2.1.	Обща характеристика на предмета на счетоводството.
2.2.	Същност и класификация на капитала, активите и пасивите.
2.3.	Обща характеристика на счетоводния метод. Елементи на метода. Съвременни виждания за счетоводния метод.
Тема трета Счетоводен баланс	
3.1.	Същност, строеж и форми на счетоводния баланс
3.2.	Съдържание и структура на счетоводния баланс.
3.3.	Класификация на балансовите статии.
3.4.	Видове балансови изменения в резултат на стопанските операции
Тема четвърта Система на счетоводните сметки и принцип на двойното записване	
4.1.	Същност и значение на системата на счетоводните сметки. Показатели, получавани чрез сметките.
4.2.	Съдържание, строеж и предназначение на счетоводните сметки. Основни понятия.
4.3.	Форми на счетоводната сметка.
4.4.	Отразяване на стопанските операции по счетоводните сметки. Принцип на двойното записване. Същност и видове счетоводни статии.
Тема пета Текущо счетоводно отчитане	
5.1.	Хронологически и систематически записвания

5.2.	Синтетично и аналитично отчитане
5.3.	Обобщаване и проверка на записванията по счетоводните сметки. Оборотни ведомости.
Тема шеста Класификация на счетоводните сметки	
6.1.	Признаци за класифициране на счетоводните сметки. Класификация на счетоводните сметки според връзката им със счетоводния баланс.
6.2.	Класификация на счетоводните сметки според икономическото съдържание на отчитаните обекти.
6.3.	Класификация на счетоводните сметки според степента на обобщаване на информацията за отчитаните чрез тях обекти
6.4.	Класификация на счетоводните сметки в зависимост от тяхното информационно предназначение и структура.
6.5.	Сметкоплан. Същност и предназначение. Принципи на построяване на индивидуалните сметкоплани на предприятията.
Тема седма Документиране и инвентаризация	
7.1.	Същност и значение на документирането. Видове документи. Същност и предназначение на счетоводните регистри. Видове. Същност и предназначение на счетоводните форми.
7.2.	Съдържание и форма на документите.
7.3.	Документооборот, етапи на документооборота. Вътрешен правилник за документооборота.
7.4.	Същност и значение на инвентаризацията. Видове инвентаризации
7.5.	Ред за извършване на инвентаризацията в предприятието. Резултати от инвентаризацията - документално оформяне и счетоводно отчитане.
Тема осма Оценката и калкулацията като счетоводни способности	
8.1.	Същност и необходимост от оценка на счетоводните обекти. Принципи при оценяването.
8.2.	Видове оценки в счетоводството.
8.3.	Същност и необходимост от калкулиране.
8.4.	Себестойността като отчетно-икономическа категория. Понятие за калкулационен обект, калкулационна единица, калкулационен период и калкулационен метод. Методи за отчитане на разходите и методи за калкулиране на себестойността.
Тема девета Периодично и годишно счетоводно приключване. Годишен финансов отчет	
9.1.	Същност и етапи на периодичното и годишно счетоводно приключване
9.2.	Годишен финансов отчет на предприятието - същност, предназначение, елементи, срокове за съставяне, представяне и публикуване.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

За подготовката и провеждане на обучението по дисциплината се предвижда използването на следните учебни ресурси и дейности, чрез които да се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси:
  - Електронно учебно помагало - разработено в съответствие с процедура 07.04 *WP* Подготовка и издаване на електронни учебни материали.
  - Мултимедийни презентации - разработени на PowerPoint, Prezi, Flash или друг специализиран софтуер.
  - Интернет страница
  - Файлове
- учебни дейности:
  - Разписание
  - Wiki
  - База от данни
  - Обратна връзка

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа	1	102
	Общо за семестриален контрол:	1	102
2.	Сесиен (краен) контрол		
	Класически писмен изпит с решаване на задача и отговор на теоретични въпроси	1	100
2.2.	Присъствен тест	1	53
	Общо за сесиен контрол:	2	153
	Общо за всички форми на контрол:	3	255

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Теория на счетоводството“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Филипова, Ф., Стефанов, Св., Теория на счетоводството, Варна, [Електронен ресурс]. Варна : Знание и бизнес, 2020 г.
2. Генев Г., Тодоров, Г., Филипова. Ф., Теория на счетоводството, Варна, издателство „Стено”, 2010 г.
3. Филипова, Ф. Финансовото счетоводство и качеството на финансово-счетоводната информация, Варна, ИК „Стено”, 2012 г.
4. Филипова, Ф. и колектив, „Прилагане на МСС/МСФО в България: състояние и резултати”, издателство „Наука и икономика” при ИУ – Варна, 2013 г.
5. Филипова, Ф. Измерване влиянието на институционалните фактори върху публичната финансова отчетност, Списание на ИДЕС, бр. 7, 2012 г.
6. Филипова, Ф. Влияние на институционалните фактори, отчетните мотиви на ръководството и оповестяването върху качеството на публичната финансова отчетност, Списание на ИДЕС, бр. 1, 2013 г.
7. Филипова, Ф., Всички пътища водят към Рим, Списание на ИДЕС, бр. 1, 2015 г., с. 94-104
8. Филипова, Ф., Предизвикателствата пред счетоводната професия и нейната променяща се роля, Международна научна конференция „Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения“, 15.05.2015 г., ИУ – гр. Варна
9. Филипова, Ф., Атанасова, А., Георгиев, В., Стефанов, Св., Христов, И., Калев, К., Тодорова, С., Минев, М. Проблеми и предизвикателства пред счетоводството във връзка с концепцията за интегрирана отчетност. Варна : Знание и бизнес, 2017 г.
10. Филипова, Ф., Георгиева, Д., Николова, Б., Петрова, Р., Христов, И. Проблеми и перспективи пред счетоводното образование. Икономически изследвания, БАН, 2017, 1, 136-177